

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Škola:	Střední škola obchodní, České Budějovice, Husova 9
Projekt MŠMT ČR:	EU PENÍZE ŠKOLÁM
Číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0536
Název projektu školy:	Výuka s ICT na SŠ obchodní České Budějovice
Šablona III/2:	Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Číslo šablony:	VY_32_INOVACE_CJL_647
Předmět:	Český jazyk a literatura
Tematický okruh:	Literatura 19. století
Autor, spoluautor:	Mgr. Iveta Bašná
Název DUMu:	Realistické drama
Pořadové číslo DUMu:	07
Stručná anotace:	Realistické drama – rozvoj dramatu na konci 19. století, hlavní představitelé tohoto směru, jejich tvorba
Ročník:	2.
Obor vzdělání:	65-42-M/02 Cestovní ruch, 63-41-M/01 Ekonomika a podnikání
Metodický pokyn:	Prezentace slouží ve výuce jako součást výkladu a lze ji také použít jako materiál k samostudiu.
Výsledky vzdělávání:	Žák aktivně zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období, zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace.
Vytvořeno dne:	22. 04. 2013
Pokud není uvedeno jinak, uvedený materiál je z vlastních zdrojů autora.	

Realistické drama

Prosazuje se koncem 19. století i na jevišti Národního divadla:

- 1868 položen základní kámen ND
- 1881 otevřeno Smetanovou operou Libuše, v témže roce ale vyhořelo
- 1883 definitivně otevřeno (stejnou operou)

Umělci podílející se na výzdobě:

Bohuslav Schnirch (sochy Múz, trojspřeží), **Vojtěch Hynais** (opona), **Josef Zítěk** a **Josef Schulz** (architekti)

Ladislav Stroupežnický (1850 – 1892)

- dramaturg Národního divadla
- přechází od romantismu k realismu
- v počátcích tvorby píše historické komedie

Dílo:

Naši furianti – veselohra odehrávající se na jihočeské vesnici. Zápletku tvoří spor o místo ponocného mezi vysloužilým vojákem a krejčím. Jednoho podporuje starosta, druhého radní. Nikdo z nich nechce ustoupit, Ukazuje se jejich tvrdohlavost, domýšlivost, intriky (furiantství).

Další komedie:

Zvíkovský rarášek, Paní mincmistrová

<http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/0/07/Stroupeznicky.jpg>

Gabriela Preissová (1862 – 1946)

- hry se odehrávají na Slovácku, kde také žila
- užívá slovácké nářečí
- dramaturgyně Národního divadla

Dílo:

Gazdina roba – hlavní hrdinka Eva opouští manžela a odchází se svým milým, který opouští manželku, začít nový život v Rakousku. Lidé se dozvídají pravdu a Evou opovrhují – spáchá sebevraždu.

Její pastorkyňa – příběh dívky, která čeká nemanželské dítě. Její nevlastní matka ji chce ochránit před opovržením lidí, proto těhotenství utají a dítě utopí. (zhudebněno L. Janáčkem)

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Gabriela_Preissova_Vilimek.jpg

Alois a Vilém Mrštíkové

(1861 - 1925) a (1863 - 1912)

- oba tvoří také samostatně
- nejslavnější dílo vytvořili společně – drama *Maryša*

Dílo:

Maryša – tragédie odehrávající se na jihomoravské vesnici. Maryša je přinucena rodiči zapomenout na svého milého Francka a provdat se za mnohem staršího vdovce Vávru. V manželství je velice nešťastná. Francek se vrací z vojny a začne znovu chodit za Maryšou. Vávra se ho pokusí zabít a Maryša v zoufalství Vávru otráví.

Další díla:

Alois Mrštík: Rok na vsi

Vilém Mrštík: Pohádka máje, Santa Lucia

Otázky:

1. Jaký jazyk se objevuje v realistickém dramatu?
2. Na půdě kterého divadla se toto drama prosazuje?
3. V jakém prostředí se obvykle odehrává děj?
4. V které knize nalezneme motiv vraždy dítěte?
5. Která kniha končí sebevraždou?
6. K dílům přiřadte autora:

Maryša

Naši furianti

Její pastorkyňa

Řešení:

1. nářečí (dialekt)
2. Národní divadlo
3. prostředí vesnice
4. Její pastorkyňa
5. Gazdina roba
6. K dílům přiřadte autora :

Maryša A. a V. Mrštíkové

Naši furianti Ladislav Stroupežnický

Její pastorkyňa Gabriela Preissová

ZDROJE:

PROKOP, Vladimír. *Literatura 19. a počátku 20. století: od romantiků po buřiče*. Sokolov: O.K. - Soft, 2005.

Zdroje obrázků jsou citovány přímo v textu.